

HUDBA NA INTERNETU A SOCIÁLNÍCH SÍTÍCH NEJEN Z POHLEDU AUTORSKÝCH PRÁV

Hudba jako podkres se stala nedílnou součástí každodenního obsahu na sociálních sítích. Krátká videa, reels nebo stories bez hudby dnes působí neúplně – ať už jde o osobní profil, firemní prezentaci, nebo dokonce politickou kampaň. Platformy jako Facebook, Instagram, TikTok či YouTube proto nabízejí vlastní hudební knihovny, ze kterých si mohou uživatelé vybírat.

Jak to celé funguje z pohledu autorských i dalších práv? Co jsou osobnostní práva a kdo má práva k nahrávce? Kdy mohou hudbu použít bez obav, kdy potřebují souhlas autora a co se stane, pokud sáhnou po skladbě neoprávněně? A jakým způsobem se samotným autorům za užití jejich hudby na sítích vyplácí odměna?

1. ZVEŘEJŇOVÁNÍ SKLADEB ON-LINE

Jaká práva jsou dotčena při zveřejňování skladeb on-line?

Obecně je důležité rozlišit **tři okruhy práv. OSA spravuje pouze první z nich – autorská práva majetková:**

- 1. Autorská práva majetková** – spravuje OSA
Sem patří především právo dílo užít – například provozovat ho na koncertě, pouštět v rádiu, využít jako hudební podkres v restauraci nebo jej zveřejnit na on-line platformách apod.
- 2. Autorská práva osobnostní** – náleží přímo autorovi, OSA tato práva nespravuje
Zejména nedotknutelnost díla – například aby nebylo upravováno způsobem, který by autora poškodil.
- 3. Práva související** – OSA tato práva nespravuje
Jde zejména o práva k nahrávce (zpravidla je mají vydavatelé) a práva výkoných umělců (kapel nebo interpretů).
Za jakých podmínek může autor svou skladbu nahrát na hudební platformy nebo sociální síť (Spotify, Apple Music, YouTube, Instagram, Facebook aj.)?

Ve většině případů hudbu na digitální platformy nenahrává přímo autor ani OSA. O distribuci se obvykle stará vydavatel nebo majitel nahrávky, a to často prostřednictvím digitálního distributora (například Prodejhudbu.cz, DistroKid, CD Baby).

U hudebních streamovacích služeb, jako jsou Spotify, Apple Music nebo Deezer, je využití digitálního distributora či vydavatele standardním požadavkem. Naopak sociální sítě (například YouTube, Facebook, Instagram nebo TikTok) umožňují nahrát vlastní nahrávky i přímo z osobního účtu či kanálu autora.

Proč využít digitálního distributora?

Využití digitálního distributora přináší hned několik výhod. Distributor opatří nahrávanou skladbu kompletními metadaty – například názvem, jménem autora či ISRC kódem. Díky nim je pak snazší párovat skladbu s databází OSA a zajistit správné vyplácení odměn. U užití na

internetu je zároveň důležité skladbu v OSA zaregistrovat co nejdříve.

Jaký je postup – potřebuji souhlas vydavatele, nebo mohu skladbu nahrát sám?

K nahrání na platformy je třeba souhlasu všech subjektů, které mají podíl na právech k nahrávce. Pokud má skladba vydavatele, zpravidla je třeba jeho souhlasu, případně vydavatel on-line distribuci přímo zajišťuje. Vždy záleží na smlouvě či dohodě nositelů práv. Pokud jste autorem, který si svou hudbu sám nahraje a vydává, ničím souhlas nepotřebujete.

Jak funguje tok odměn z digitálních platform?

Vydavatel nebo digitální distributor nejprve nahrají hudbu na vybrané digitální platformy. Ty pak vyplácejí tvůrcům odměny po dvou samostatných liniích:

1. Odměny za nahrávku a pro výkonné umělce

Putují přes vydavatele nebo digitálního distributora, kteří je dále rozdělují zúčastněným umělcům.

2. Autorské odměny (za hudbu a text)
U autorů zastupovaných OSA směřují tyto odměny přímo přes OSA.

2. NEOPRÁVNĚNÉ NAHRÁNÍ A ZNEUŽITÍ SKLADEB

Co dělat, když někdo bez souhlasu nahraje moji skladbu na YouTube nebo jinou platformu?

Autor zastupovaný OSA pověřuje organizaci také tím, aby poskytovala licence digitálním platformám. OSA tedy licencuje všechny významné služby a následně vybírá a rozděluje autorské odměny. Z pohledu OSA a autorských odměn není podstatné, kdo skladbu na platformu nahrál. Autor dostane stejnou odměnu za počet zhlédnutí či přehrání, ať už dílo nahraje sám, jeho vydavatel nebo třetí osoba. Autorská práva k hudební skladbě jsou zpravidla kryta licencí OSA.

Problém ale může vzniknout v oblasti **osobnostních práv** nebo **práv souvisejících** (práv k nahrávce) – například pokud

je skladba použita nevhodným či dehonstujícím způsobem nebo pokud někdo nahraje nahrávku bez souhlasu vydavatele. Tato práva OSA nespravuje a je třeba řešit je přímo s platformou nebo vydavatelem.

Jak mohu docílit jejího odstranění? OSA sama odstraňovat obsah nemůže. OSA poskytuje licence k užití děl a není oprávněna zasahovat do jejich zveřejnění na platformách.

Pokud však došlo k porušení osobnostních práv nebo práv k nahrávce, je třeba obrátit se přímo na platformu (případně na vydavatele), popsat povahu porušení a požádat o odstranění nebo omezení videa.

Co když se někdo vydává za autora mojí skladby? Jak správně postupovat v takové situaci?

V takovém případě jde o porušení osobnostních práv, která si autor vymáhá sám. To je možné zejména prostřednictvím žaloby, ale předtím je vhodné pokusit se o smírné řešení ideálně s pomocí

advokáta. OSA pomáhá zprostředkovat smírné řešení sporu, případně zajistí blokaci autorských odměn do vyřešení sporu.

I když někdo nahraje skladbu na YouTube a v popisu uvede sám sebe jako autora, nemá to vliv na její identifikaci. Pro přiřazení skladeb se YouTube řídí metadaty nahrávky, která se následně párují s databází OSA. Rozhodující jsou tedy správná metadata, nikoli to, co uploader uvede do textového popisu videa.

3. HUDBA V OBSAHU NA SOCIÁLNÍCH SÍTÍCH

Mohu jako běžný uživatel na svém profilu použít hudbu ve stories, reels nebo příspěvcích?

Ano. Pokud nejde o komerční obsah, je užití hudby na Facebooku, Instagramu, YouTube či TikToku z pohledu OSA v pořádku.

Je ale dobré mít na paměti, že i když je majetkové autorské právo pokryto

licencí OSA, můžete zasáhnout do osobnostních práv autora (např. pokud by hudba byla použita nevhodným způsobem).

Jaký je rozdíl, když takový obsah tvoří firma nebo soukromá osoba?

Není rozhodující, zda je autorem příspěvku firma, nebo jednotlivec. Důležité je, zda jde o komerční užití. Typickými příklady komerčního obsahu jsou reklama na produkt, propagace služby, podpora značky, politické sdělení nebo propagace určité osoby či hnutí.

Pokud jde o komerční užití nebo pokud si nejste jistí, je potřeba kontaktovat autora a získat jeho souhlas. Licenční smlouvy mezi OSA a platformami takové užití nepokrývají.

Existují pravidla pro použití hudby v politické kampani nebo reklamě?

Ano. V reklamě i v politické kampani půjde téměř vždy o komerční užití a často také o zásah do osobnostních práv autora. V obou případech je nutné předem získat souhlas autora s užitím jeho hudby.

4. HUDEBNÍ KNIHOVNY SOCIÁLNÍCH SÍTÍ

Jak se hudba dostane do knihoven Facebooku, Instagramu nebo TikToku?

Zpravidla skrze vydavatele či digitální distributory, například Prodejhudbu.cz, DistroKid, CD Baby a další.

Je rozdíl mezi knihovnami pro soukromé užití a komerční užití?

Ačkoliv knihovny pro komerční užití mohou být někdy omezeny, neznamená to, že pro komerční účely lze užít jakoukoliv píseň, kterou hudební knihovna sociální sítě nabízí. Pokud jde o dílo zastupované OSA, není možné jej pro komerční účely použít bez dodatečné licence od OSA. Bez takové licence může dojít k zablokování videa.

5. ODMĚNY PRO AUTORY

Zajistí pro mě OSA automaticky autorskou odměnu za užití na digitálních platformách?

Pro zajištění plynulého inkasování autorských odměn je nezbytné, abyste své skladby u OSA ohlásili. V případě užití na internetu platí, že čím dříve, tím lépe.

OSA od platformy obdrží hlášení užitých děl s metadaty (např. název skladby, autor, ISRC kód), které spolu s nahrávkou poskytli digitální distributor. Tato data následně OSA páruje s ohlášenými díly zastupovaných autorů. Pokud skladbu nemáte u OSA řádně ohlášenou, ke spárování a vyplacení odměny nemůže dojít.

Dostávají autoři zaplacení, když se jejich hudba použije ve stories, reels nebo příspěvcích?

Ano. Toto užití je pokryto licenční smlouvou OSA. OSA následně dohledává užití hudby v hlášeních poskytovaných platformami. V praxi pak záleží na tom, zda je hudba řádně nahrána, opatřena metadaty či platformou rozeznána a nahlášena.

Jakým způsobem peníze od platformy přicházejí a rozdělují se přes OSA?

Platformy OSA hlásí veškeré užití hudby a OSA následně tato hlášení zpracovává a dohledává v nich hudbu OSA zastupovaných autorů.

Jak je to u YouTube Shorts – rozúčtovává se autorům i tato hudba?

Hudbu, která se objeví v YouTube Shorts, platforma hlásí OSA a je následně spárována s ohlášenými díly zastupovaných autorů a rozúčtována.

Co dělat, pokud jsem za hudbu na platformách nedostal zaplacení?

Mezi užitím na internetu a výplatou autorských odměn existuje určitá časová prodleva. OSA z praktických důvodů vyplácí autorské odměny pouze za díla, která dosáhla určitého minimálního počtu přehrání. Tato hranice se liší podle toho, o jakou platformu jde.

Pokud víte o své úspěšné skladbě, za kterou jste dlouho nedostali autorské odměny, kontaktujte rozúčtovací oddělení OSA na e-mailu reklamace@osa.cz, které váš případ prověří.

6. ROLE OSA A OCHRANA AUTORŮ

Jak může OSA chránit autory na sociálních sítích – může požádat o zablokování videa v případě, že autor nechce, aby jeho hudba byla s obsahem spojována?

V takovém případě půjde o zásah do osobnostních práv, která OSA nespravuje. U zjevných případů porušení osobnostních práv (např. zkromolení díla, spojení díla s nelegálním obsahem či ideologií) se zastupovaný autor může na OSA obrátit a pověřit nás odstraněním díla.

A co když není autor zastupován OSA?

U takového autora není OSA pověřena správou žádného práva a nepřísluší jí jménem autora podnikat žádné kroky. ●

